

jaarverslag 2019

inhoud

INHOUD	3
VOORAF	5
1 ORGANISATIESTRUCTUUR	7
1.1 De vzw Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen	7
1.2 Secretariaat.....	7
1.3 Werkgroepen, projectgroepen.....	7
1.4 Associatiefaculteit Nautische wetenschappen	8
1.5 Antwerp Research Institute for the Arts (ARIA).....	8
1.6 Antwerpen studentenstad vzw	9
1.7 Adviesraad voor de sport	9
2 BELEIDSLIJNEN	10
3 VZW ASSOCIATIE UNIVERSITEIT & HOGESCHOLEN ANTWERPEN	
ACTIVITEITENVERSLAG	11
3.1 De Algemene Vergadering.....	11
3.2 De Raad van Bestuur.....	11
3.3 Het Uitvoerend College	12
4 DECRETALE OPDRACHTEN	14
4.1 De ordening van een rationeel onderwijsaanbod	14
4.2 Het structureren van opleidingstrajecten en een verbetering van de doorstromingsmogelijkheden	14
4.3 De organisatie van trajectbegeleiding voor studenten.....	15
4.4 De afstemming van de interne reglementen inzake het personeelsbeleid	15
4.5 Het meerjarenplan voor onderwijsvernieuwing en onderwijsverbetering.....	15
4.6 Het meerjarenplan voor het onderzoek en de maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening.....	15
4.7 Een meerjarenplan voor investeringen, infrastructuur, bibliotheek- en documentatievoorzieningen	16
4.8 Medezeggenschap.....	17
5 ADDITIONELE ACTIVITEITEN	18
5.1 Bibliotheken	18
5.2 Studeren doe je in Antwerpen.....	18
5.3 Financiën	19
5.4 ICT	19
5.5 Infrastructuur.....	19
5.6 Internationalisering.....	19
5.7 Maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening	20
5.8 Onderwijs	20
5.9 Studentenvoorzieningen	21
5.10 TAKEOFFANTWERP.....	22
5.11 StudyChat	22
5.12 Overleg met de andere associaties.....	23
6 WIE IS WIE	24
6.1 Algemene vergadering	24
6.2 Raad van Bestuur	25
6.3 Uitvoerend College.....	25
6.4 Secretariaat.....	26
6.5 Voorzitters Werkgroepen	26

vooraf

Zeker in een grote onderwijsorganisatie zou het contraproductief zijn om het geweer inzake algemeen beleid om de haverklap van schouder te veranderen. Dat is ook niet wat we doen binnen onze associatie. Maar dat wil niet zeggen dat we bij de pakken blijven zitten. De geactualiseerde cijfers van het Vlaams Departement Onderwijs bevestigen dat we ons wat aantal inschrijvingen betreft in een dipje bevinden. Voor een belangrijk deel heeft dit te maken met het vrij specifieke karakter van de demografische evolutie in de Antwerpse regio tegenover de rest van Vlaanderen. Wij kennen hier een proportioneel grotere terugval in 18 tot 20- jarigen. Maar het goede nieuws is dat we in het komende decennium ook een sterkere groei mogen verwachten. Wat dat betreft moeten we dus niet panikereren.

Daarnaast wordt een deel van de stagnatie gecompenseerd door de grote instroom van 'nieuwe' graduatstudenten in de hogescholen. Het is zondermeer een vooruitgang dat we met ingang van dit academiejaar de ganse keten van hoger onderwijs kunnen organiseren, van niveau 5 tot en met niveau 8. We moeten het als onze centrale opdracht zien om ertoe bij te dragen dat meer dan de helft van de actieve bevolking een hogere kwalificatie kan bereiken. Dat lijkt me essentieel om in de toekomst een voorspoedige samenleving uit te bouwen die een antwoord kan bieden op de vele globale uitdagingen.

Dat betekent: werken aan een correcte instroom voor elk van de onderwijsniveaus, verder werken aan adequate begeleiding tijdens het studietraject en op tijd en efficiënt schakelen, indien nodig, van het ene niveau naar het andere.

Uit dit beknopte jaarverslag blijkt dat we hierrond in toenemende mate samenwerken binnen onze associatie. Zowel rond schakelprogramma's, rond studiebegeleiding, rond diversiteitsbeleid als rond voorbereiding van instroom boeken we vooruitgang.

Dat bleek onder meer op onze gezamenlijke onderwijsdag in maart die zich toespitste op efficiënter en effectiever feedback geven, wat cruciaal is voor een hedendaagse trajectbegeleiding.

Het bleek ook door het grote succes dat ons nieuw initiatief 'StudyChat' kende in zijn eerste jaar.

Met StudyChat gaan we samen de boer op naar secundaire scholen om te informeren over hoger onderwijs en te helpen bij oriëntatie en studiekeuze en het wegwerken van eventuele lacunes. We hadden ons voorgenomen om in dit startjaar als pilootfase 15 tot maximum 25 secundaire scholen te bezoeken. Het werden er 37 met in totaal 67 presentaties. Het bewijst de grote honger binnen het leerplichtonderwijs naar meer wisselwerking met het hoger onderwijs.

In het afgelopen jaar stegen de onderzoeksmiddelen voor universiteiten en hogescholen significant. Waarvoor dank aan de vorige Vlaamse regering. Hoog tijd dus om ook binnen onze associatie intensiever af te stemmen inzake onderzoeksstrategie en wisselwerking tussen praktijkgericht onderzoek binnen de hogescholen en meer fundamenteel onderzoek binnen de universiteit. Onze werkgroep onderzoek kende in het afgelopen jaar een hergeboorte en heeft een nieuwe dynamiek op gang gebracht, die leidt naar veel meer afstemming en samenwerking.

Afgelopen jaar organiseerden we als associatie samen met VOKA onze eerste 'Antwerp Innovation Night' in het nieuwe provinciehuis. Het was een uitgesproken succes, zowel qua opkomst als qua impact. Het bewijst ook dat er nog heel wat potentieel is om in de Antwerpse regio onze rol inzake innovatiebeleid nadrukkelijker uit te spelen.

Rond dit alles en veel meer willen we in 2020 ook nieuwe, geactualiseerde, samenwerkingsovereenkomsten afsluiten met het vernieuwde stadsbestuur om ervoor te zorgen dat de uitstekende wisselwerking die we in de voorbije jaren hebben opgebouwd stevig verankerd blijft.

Ik dank de vele collega's van onze instellingen die mekaar steeds beter kunnen vinden om de toegevoegde waarde van onze samenwerking te verhogen.

Robert Voorhamme
Voorzitter

1 organisatiestructuur

1.1

De vzw Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen

1.1.1

Deelnemende instellingen

Op 1 september 2003 werd, conform de bepalingen uit het Structuurdecreet, de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen vzw opgericht. De statuten van de vereniging werden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 17 december 2003. De deelnemende instellingen zijn de Universiteit Antwerpen, de Hogere Zeevaartschool Antwerpen, de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen en de Karel de Grote Hogeschool, Katholieke Hogeschool Antwerpen vzw.

1.1.2

Organen

Binnen de vzw Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen worden de bevoegdheden verdeeld over de Algemene Vergadering, de Raad van Bestuur en het Uitvoerend College.

Met ingang van 1 oktober 2013 is Robert Voorhamme voorzitter van de vzw.

Sinds 1 oktober 2008 wordt het Uitvoerend College voorgezeten door de voorzitter van de vzw.

1.2

Secretariaat

Georges Goffin, gedetacheerd vanuit de Karel de Grote Hogeschool sinds 1 maart 2004, gedetacheerd vanuit de Universiteit Antwerpen sinds 1 augustus 2012, is aangesteld als beleidssecretaris van de Associatie.

Veerle Van Houwenhove, gedetacheerd vanuit de Karel de Grote Hogeschool sinds 1 mei 2003, gedetacheerd vanuit de Universiteit Antwerpen sinds 1 juli 2010, is aangesteld als secretaris van het associatiebestuur.

Ilse Van Huffel, sinds 1 oktober 2014 gedetacheerd vanuit de Universiteit Antwerpen, is aangesteld in de halftijdse functie van medewerker administratie associatie. Vanaf 1 december 2014 werd de opdracht van Ilse Van Huffel met 25% uitgebreid voor de administratieve en boekhoudkundige opvolging van de STUVANT-initiatieven.

In april 2019 kwam Sabine Dillen voltijds mee aan boord om het nieuwe initiatief StudyChat (zie verder) te ontwikkelen en coördineren. Ook zij is gedetacheerd vanuit de Universiteit Antwerpen.

1.3

Werkgroepen, projectgroepen

Behalve de organen van de vzw zijn binnen de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen verschillende werkgroepen actief. Verscheidene van die groepen zijn spontaan ontstaan, soms al lang voor de oprichting van de associatie. Andere vonden hun oorsprong in de praktische organisatie van gezamenlijke initiatieven en een derde groep werd opgericht in het kader van de taken voor de associaties.

De opdrachten voor deze werkgroepen worden gegeven door het Uitvoerend College en zijn deels gericht op de decretale taken van de associaties, deels op de eigen beleidsdoelen van de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen.

Binnen de werkgroepen zijn er (tijdelijke) projectgroepen die specifieke thema's voorbereiden en uitwerken.

In 2018 waren de volgende werkgroepen actief:

- Bibliotheken (overleggroep)
- Studeren doe je in Antwerpen
- Financiën
- ICT (overleggroep)
- Infrastructuur
- Internationalisering (overleggroep)
- Onderwijs

- Onderzoek
- Studentenvoorzieningen (STUVANT-vergadering)
- TAKEOFFANTWERP (stuurgroep)
- Adviesraad voor de sport

De werkgroepen Kwaliteitszorg en Dienstverlening werden in 2018 niet formeel bijeengeroepen. M.b.t. kwaliteitszorg is er de VLUHR-bestuurscommissie Kwaliteitszorg die voor belangrijke instelling overschrijdende initiatieven ondersteuning biedt. Binnen het domein dienstverlening zijn wel verschillende projecten lopende die ondersteund worden via specifieke projectgroepen, stuurgroepen enz. (zie verder).

In 2019 werd de vertegenwoordiging van de studenten vanuit ASRA naar de werkgroepen van de associatie uitgebreid. De studenten kunnen nu deelnemen aan

- overleggroep Internationalisering
- werkgroep Onderwijs
- werkgroep 'Studeren doe je in Antwerpen' (communicatie)
- STUVANT-vergadering
- Projectgroep StudyChat
- Stuurgroep Tutoraat
- Stuurgroep TAKEOFFANTWERP (TOA).

1.4

Associatiefaculteit Nautische wetenschappen

Sedert 2015 is de Associatiefaculteit Nautische wetenschappen werkzaam. Er werden intussen vijf doctoraten met succes verdedigd. In 2019 werd er één doctoraat afgeleverd en waren er zeven vorschers actief met de voorbereiding van een doctoraat.

1.5

Antwerp Research Institute for the Arts (ARIA)

Wat de kunsten betreft werd in 2015 binnen de Universiteit Antwerpen en met de medewerking van de Schools of arts van Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen (Koninklijke Academie voor Schone Kunsten en Koninklijk Conservatorium) en Karel de Grote Hogeschool (Sint Lucas Antwerpen), de oprichting gerealiseerd van een instituut voor artistiek onderzoek: ARIA. Tussen ARIA en de UAntwerpen werd een beheersovereenkomst gesloten. Tussen de UAntwerpen en de Schools of Arts werd een samenwerkingsovereenkomst tot stand gebracht. Binnen ARIA is er ook een onderzoeksraad: OR-ARIA.

ARIA organiseert en begeleidt onderzoek en doctoraten in, met en voor de kunsten. Met 'kunsten' worden hier alle professionele creatieve disciplines bedoeld gaande van woordkunst, design, dans, performance, theater, beeldende kunsten, literatuur tot nieuwe media.

Het instituut bewaakt het specifieke karakter van het onderzoek in de kunsten en stimuleert de samenwerking en kennisuitwisseling met andere kunst- en wetenschappelijke disciplines. Het doet dat in een uniek samenwerkingsverband tussen de Antwerpse Schools of Arts en de Universiteit van Antwerpen waarbij de autonomie en eigenheid van de verschillende partners voorop staat.

ARIA zet lokale, nationale en internationale samenwerkingsverbanden op met kunstenaars, professionals, onderzoeksinstituten, en artistieke instellingen. Ter bevordering van de kwaliteit van het onderzoek in de kunsten organiseert het instituut onderzoekseminaries, symposia, publicaties en andere artistiek-wetenschappelijke activiteiten. De inhoud is heel divers maar vertrekt steeds uit de kracht van de kunstenaar: het singuliere project van de kunstenaar is de basis. In een reflectieve aanpak passeren de eigenzinnige artistieke vragen en antwoorden.

Sedert 1 oktober 2017 is Bart Eeckhout, gewoon hoogleraar Literatuur en Interdisciplinaire cultuurstudie, voorzitter van ARIA. Pascal Gielen, is aangesteld als hoogleraar aan ARIA. Hij is academisch verantwoordelijke en coördinator voor de activiteiten van ARIA. Begin 2020 zal er een voltijdse onderzoeksopondersteuner starten.

ARIA is gehuisvest op de Stadscampus, gebouw Grauwzusters, zolderverdieping.

Sinds 2008 behaalden 32 kandidaten hun doctorstitel in de Kunsten aan de Universiteit Antwerpen. In 2019 werden vijf doctoraten in de kunsten afgeleverd. Einde 2019 waren er 40 lopende doctoraatsprojecten.

1.6

Antwerpen studentenstad vzw

Dankzij een uitzonderlijke samenwerking tussen stad, hoger onderwijs en studenten vormt Antwerpen Studentenstad/GATE15 een uniek platform voor de Antwerpse student. De Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen was medeoprichter in 2008 en is nog steeds een belangrijke participant in de werking, o.m. via lidmaatschap in de raad van bestuur en de algemene vergadering en een jaarlijkse dotatie. De associatie benadrukt hiermee dat ook haar hoger onderwijsinstellingen volop willen inzetten op een kwalitatieve en aantrekkelijke studentenstad.

Actieve betrokkenheid staat voorop. Studenten participeren daadwerkelijk in de werking. Het aantal vrijwillige medewerkers blijft stijgen. Ze verzorgen het onthaal van GATE15, gaan op pad om verslag uit te brengen, zitten mee in de denktank en aan het stuur bij de ontwikkeling van evenementen als StuDay.

Ook op het vlak van studentenvoorzieningen is er een sterke wisselwerking. Voor verschillende activiteiten van STUVANT, het associatie-initiatief dat samenwerking op het vlak van studentenvoorzieningen faciliteert, is Antwerpen Studentenstad een essentiële partner.

Parallel groeide de site GATE15 uit tot een knooppunt van samenwerking. In het pand op Kleine Kauwenberg 19 situeert zich sedert 1 oktober 2014 ook TAKEOFFANTWERP (zie verder onder hoofdstuk 5).

Ook in 2019 konden de studenten in de maanden mei/juni, augustus/september en december/januari studeren op ruim dertig bijzondere locaties in de stad via het GATE15 initiatief STUDY360. Antwerpen zet zich zo als atypische studentenstad extra in de verf.

Meer bekend als GATE15 is Antwerpen Studentenstad een belangrijke partner in de imagovorming van Antwerpen als studentenstad. Samenwerking rond nationale communicatie bleef daardoor in 2019 een belangrijk thema. Jaarlijks wordt er immers met de stad een ondersteunende campagne opgezet om Antwerpen als plek om te gaan studeren te promoten bij laatstejaars secundair onderwijs. De campagne 2018 (Studeren in het echte leven) liep door tot in het voorjaar 2019. In oktober 2019 werd een nieuwe campagne met dezelfde insteek opgestart.

1.7

Adviesraad voor de sport

Ook in 2019 ontving de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen vanuit Sport Vlaanderen een subsidie ten bedrage van ongeveer 140.000 EUR. Daarmee versterken we de recreatieve en competitieve sport voor studenten. Binnen Sportweb, een onderdeel van de STUVANT-werking, wordt dit via Sportsticker voor de studenten ingezet. Dit gebeurt onder toezicht van de Adviesraad voor de sport. Het volledige sportbudget van de associatie bedraagt ca. 250.000 EUR. Daarnaast bieden de hoger onderwijsinstellingen ook nog bijkomende activiteiten op eigen middelen. Het aantal sporters onder de studenten is stijgend. In 2019 werden er meer dan 7.000 sportstickers verkocht. Over de specifieke sportactiviteiten wordt er afzonderlijk gerapporteerd aan de Vlaamse overheid (Sport Vlaanderen).

Vanaf 2015 is de financiële opvolging van het totale sportgebeuren van STUVANT, samen met de andere samenwerkingsverbanden van STUVANT, geïntegreerd in de associatie.

2 beleidslijnen

In september 2018 keurde de Antwerpse gemeenteraad de nota goed waarin stad en associatie hun gezamenlijke ambities vastlegden. Reagerend op de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2018 schreef de associatie een memorandum aan de onderhandelaars voor een nieuw bestuursakkoord voor de stad Antwerpen.

Het memorandum en de ambitienota werden in 2019 met het nieuwe stadsbestuur besproken en opgevolgd. De uitvoering heeft intussen wel vertraging opgelopen.

De associatie besliste eerder al om via TAKEOFFANTWERP structureel te gaan inzetten op ondernemerschap en ondernemingszin bij studenten. In het kader van een EFRO-oproep werd in 2016 een projecttoelage voor twee jaar binnengehaald. Door het binnenhalen van een nieuw project via een EFRO-oproep van voorjaar 2018 kon op 1 december 2018 TAKEOFFANTWERP_ALLIANCE_2 van start gaan. Met een totaalbudget van ca. 700.000 EUR (waarvan 1/3 eigen financiering) zal twee jaar lang verder gebouwd worden in samenwerking met de associatie, studenten, jongerenvereniging BAAS (KAVKA) en de stad Antwerpen.

Daarnaast blijft de structurele werking van TAKEOFFANTWERP voortduren met een eigen budget van ca. 100.000 EUR en een belangrijke bijdrage van de stad onder de vorm van inzet van personeel (30% VTE) en bijdrage aan de werking (ca. 30.000 EUR). Een stevige stuurgroep onder leiding van de vicerector Valorisatie & ontwikkeling, geeft de richting aan.

Een belangrijk nieuw initiatief is StudyChat. Ingaande op de bekommernis van het secundair onderwijs werden drie modules uitgewerkt die de scholen en hun leerlingen ondersteunen in hun studiekeuze. Daarvoor werd 85.000 EUR uitgetrokken. De werking van StudyChat werd operationeel in september. Op korte tijd is uitgegroeid tot een succes met een groeiend bereik (zie verder onder 5.11).

Organisatorisch is 2019 ook het jaar van de integratie van de graduaatsopleidingen (HBO5) in het hoger onderwijs. Graduaatsopleidingen bereiden voor op het uitoefenen van een beroep, maar men kan er ook mee doorstromen naar een bacheloropleiding. Qua niveau situeren deze opleidingen zich tussen dat van het secundair onderwijs en de bacheloropleidingen. Het niveau is minder theoretisch dan een bacheloropleiding. Werkplekleren vormt een belangrijk onderdeel van de opleiding. Graduaatsopleidingen hebben een studieomvang van 90 of 120 studiepunten.

Vanaf 2019-2020 kan je deze opleidingen volgen aan de Vlaamse hogescholen. Nieuw zijn dus de 9.436 inschrijvingen voor graduaatsopleidingen. Daarvan kozen er 2.001 voor een instelling van de Antwerpse associatie.

Met een essentiële inbreng vanuit AP Hogeschool werd in 2019 ook gewerkt aan een Vlaams brede toelatingsproef voor studenten die niet over het vereiste bekwaamheidsbewijs beschikken om aan een graduaatsopleiding te beginnen. Onder impuls van Antwerpen en Leuven werden de Vlaamse associaties hiervoor bijeengebracht.

Na de integratie van de meeste academische opleidingen uit de hogescholen in de universiteit, was het voor de hogescholen even heroriënteren bij hun onderzoeksbeleid. Die nieuwe focus wordt versterkt door de aangroei van de middelen voor projectmatig onderzoek. In de loop van 2019 werd o.m. daarom de werkgroep Onderzoek nieuw leven ingeblazen. Universiteit en hogescholen zijn intussen een heel eind opgeschoten in het kennen van elkaars expertises en het ontwikkelen van verbanden daartussen. In 2020 zal een onderzoeksdag daarop verder werken met in de eerste plaats aandacht voor samenwerking rond de IOF-consortia. Parallel wordt echter het afstemmen van het onderzoeksbeleid, in de volle breedte van dat onderzoek, niet uit het oog verloren.

Tenslotte is 2019 ook de start van een nieuw Vlaams regeerakkoord. De impact daarvan op het hoger onderwijs zal de komende maanden duidelijker worden.

3

vzw Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen

activiteitenverslag

In het zestiende werkingsjaar van de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen, dat loopt van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019, concentreerde het beleid zich vooral op de veerkracht van lopende initiatieven en de voorbereiding naar een gewijzigde hoger onderwijs omgeving door de integratie van de graduaatsopleidingen (in de hogescholen) en de vernieuwde lerarenopleidingen (in de hogescholen en universiteit).

Op systematische wijze is er overleg voorzien met de vertegenwoordigers van het personeel en de studenten, zowel via medebeheer (in de Algemene Vergadering) als via overleg (Uitvoerend College). Vanuit het personeel werden geen nieuwe initiatieven ondernomen. De studenten hebben zich wel terug krachtiger verenigd in ASRA en bereiden zich voor op een intensievere deelname aan de beleidsontwikkeling in werk-, overleg- en projectgroepen.

Die werkgroepen waarborgen een grote participatie van de verschillende partijen en niveaus in de instellingen bij de besluitvoorbereiding en -vorming.

3.1

De Algemene Vergadering

Door de Algemene Vergadering werden volgende beslissingen genomen:

m.b.t. de organisatie van de vereniging

- aanvaarding van leden van de Algemene Vergadering
- aanstelling van bestuurders
- hernieuwing van mandaten van bestuurders
- goedkeuring jaarrekening en jaarverslag 2018
- verlening kwijting aan de bestuurders voor het boekjaar 2018
- goedkeuring begroting 2020
- aanstelling van een bedrijfsrevisor

Daarenboven werd door de Algemene Vergadering aandacht besteed aan:

- het nieuwe wetboek van Vennootschappen en Verenigingen (WVV) en invloed op de vzw AUHA
- open lesdagen
- stageplaatsen voor erkende beroepen
- studentenvertegenwoordiging in de AUHA
- studentenraad HZS en AUHA
- reglementen ASRA
- aanwezigheid in de AV AUHA
- Bedrijfsrevisor AUHA

3.2

De Raad van Bestuur

Door de Raad van Bestuur werden volgende beslissingen genomen:

m.b.t. de organisatie van de vereniging

- aanstelling van leden van het Uitvoerend College
- verlenging van het mandaat van de ondervoorzitter
- goedkeuring jaarrekening 2018
- goedkeuring van de bevestigingsbrief t.a.v. de commissaris-revisor
- goedkeuring jaarverslag 2018
- goedkeuring jaarverslag sport 2018
- goedkeuring begroting 2020
- vertegenwoordiger vzw door een niet-bestuurder
- goedkeuring van de wijziging van het reglement 'procedure afwijkende toelatingsvoorwaarden tot de bachelor'

Daarenboven werd door de Raad van Bestuur aandacht besteed aan:

- UBO-register
- het nieuwe wetboek van Vennootschappen en Verenigingen
- StudyChat

3.3

Het Uitvoerend College

Door het Uitvoerend College werden volgende beslissingen genomen:

m.b.t. de organisatie van de vereniging

- academische openingszitting 2019-2020 en Studay
- vastleggen datum gezamenlijke infodag
- samenwerkingsovereenkomst ARIA
- goedkeuring rekening IOF AUHA 2018
- voorafbeelding begroting IOF AUHA 2019
- goedkeuring activiteitenverslag IOF & Interface – werkingsjaar 2018
- goedkeuring strategisch plan IOF en Interface periode 2019-2023
- goedkeuring aanpassing samenstelling IOF-raad
- uitwisselen en inzetten van persoonsgegevens voor de associatie, TAKEOFFANTWERP en GATE15
- wetenschapscommunicatie: verdeelsleutel
- profiel beleidssecretaris

m.b.t. de decretale opdrachten

- jaarrekening en jaarverslag AUHA 2018
- begroting 2020
- goedkeuring begroting STUVANT 2020
- jaarverslag sport AUHA 2018
- advies m.b.t. de bibliotheek en documentatievoorzieningen 2020 van de partnerinstellingen AUHA
- advies investeringsbegrotingen 2020 van de partnerinstellingen
- de integratie van de HBO5-opleidingen (graduaten) in de hogescholen
- specifieke lerarenopleiding en onderwijsbevoegdheid
- aanpassing onderzoeks- en samenwerkingsreglement AUHA inzake FWO-infrastructuur
- aanpassing van het reglement 'procedure afwijkende toelatingsvoorwaarden' tot de bachelor
- toelatingsproef graduaten
- studentenparticipatie
- financiën studentenvoorzieningen en sport

m.b.t. andere aangelegenheden

- GATE15
- melding nieuwe opleidingen
- evolutie studentenaantallen
- zevende internationaal congres interprofessioneel samenwerken en opleiden in welzijns- en gezondheidszorg
- UAntwerpen Plus Pas
- specifieke lerarenopleiding en onderwijsbevoegdheid.
- wijziging in de wetgeving rond het financieringskanaal van FWO voor middelzware onderzoeksinfrastructuur
- relatie hoger onderwijs – secundair onderwijs
- output onderzoek in de kunsten
- nieuwe wetgeving m.b.t. vennootschappen en verenigingen
- opvolging beleidssecretaris
- huisvesting AUHA
- toelatingsproef voor graduaten
- ruling RSZ voor buitenlandse werknemers
- Vlaams regeerakkoord
- samenwerking STUVANT en KULeuven
- ASRA – associatie studentenraad
- beleidsnota onderwijs
- overleg met de stad Antwerpen
- historische legaten bij de stad Antwerpen m.b.t. hoger onderwijs
- overeenkomst impactmeting
- buitenlandse studenten die visumplichtig zijn en in Antwerpen willen studeren
- ARIA: onderzoeksmanager
- TAKEOFFANTWERP_ALLIANCE (EFRO 1): audit

- samenwerking AUHA – Gate15
- afvaardiging van vertegenwoordigers van de AUHA in externe gremia

Daarenboven werd door het Uitvoerend College aandacht besteed aan o.m.:

- de integratie van de HBO5-opleidingen (graduaten) in de hogescholen
- cultureel aanbod in samenwerking met stad Antwerpen
- Antwerp Innovation Night en uitreiking van de AHA-award
- gezamenlijk communicatie-initiatief naar secundaire scholen

4

decretale opdrachten

De vier basisopdrachten voor een associatie zijn

- de organisatie van de samenwerking en het aanhalen van de banden tussen de professionele bachelors en de academische opleidingen met inbegrip van de overgangsmogelijkheden en de ontwikkeling van leerlijnen;
- de bevordering van de coördinatie van het onderzoek en meer bepaald van de translatieketen van fundamenteel naar toegepast onderzoek en omgekeerd, en van innovatie;
- logistieke coördinatie in het algemeen;
- als forum de evolutie naar een geïntegreerde hoger onderwijsruimte voorbereiden.

Deze opdrachten werden in 2013 decretaal vertaald in de nieuwe bevoegdheden van de associaties. Deze komen hieronder alle aan bod.

4.1

De ordening van een rationeel onderwijsaanbod

De integratie van de meeste academische opleidingen was in Antwerpen een echte rationalisatie. Ook fysiek zijn de meeste opleidingen intussen in de UAntwerpen geïntegreerd. Steeds meer profileert de AUHA zich als een hoger onderwijsconcentratie in een specifieke stadsregio. Door die geografische concentratie van de associatie instellingen in de stad Antwerpen is er geen sprake van versnippering. In andere associaties is dit een heel ander beeld waar sommige hoger onderwijsinstellingen eenzelfde bacheloropleiding op twee, drie tot vijf plaatsen aanbieden. Ook werd er niet geparticipeerd in het Vlaamse opbod van nieuwe opleidingen en/of afstudeerrichtingen: in Antwerpen blijft de keuzemogelijkheid voor een abiturient behoorlijk helder.

In de voorbereiding naar de integratie van de graduaatsopleidingen en de lerarenopleidingen stelt de associatie echter vast dat de decreetgever hierin een grote kans op rationalisatie heeft gemist. Met het doel de geografische spreiding van de CVO-opleidingen te bewaren, is er een proliferatie gekomen. Slapende opleidingen worden terug opgestart en een snoeiharde concurrentie dient zich aan. Dat is ook het geval in Antwerpen waar hoger onderwijsinstellingen van buiten de associatie plots quasi onbeperkt concurrerend kunnen programmeren.

4.2

Het structureren van opleidingstrajecten en een verbetering van de doorstromingsmogelijkheden

De Antwerpse associatie bleef in 2019 verder aandacht besteden aan de doorstroommogelijkheden vanuit professionele bachelors via schakelprogramma's naar masteropleidingen. Een degelijke opvolging daarvan door de universiteit met concrete aantallen qua instroom en herkomst, doorstroom en uitstroom, ondersteunt dit beleid. De werkwijze voor schakelen maakt nog steeds gebruik van de mogelijkheid tot indaling van vakken uit het schakelprogramma in het laatste jaar van de bachelor. Enkel gemotiveerde en voorgedragen studenten kunnen daar gebruik van maken. Zo maken ze kennis met typische vakken die aansluiten op het toekomstige masterprogramma qua inhoud en qua werklast. Dat realistische beeld helpt de schakelende studenten in de overgang en biedt hen een correcter beeld van het traject waaraan ze wensen te beginnen. De interesse voor deze mogelijkheid is echte over de jaren beperkt gebleven.

In 2018-2019 werden er 33 schakelprogramma's aangeboden. De voorbije jaar waren er gemiddeld 700 eerste inschrijvingen per jaar voor een schakelprogramma. Gemiddeld werden in die periode jaarlijks 506 getuigschriften uitgereikt. Dit is een mooi gemiddeld resultaat. De meest succesvolle schakelprogramma's (inschrijvingen op basis van driejarig gemiddelde) zijn: Onderwijswetenschappen (106 inschrijvingen), Verpleegkunde en vroedkunde (74 inschrijvingen), Communicatiewetenschappen (57 inschrijvingen) en Organisatie management (55 inschrijvingen). Behalve een wissel aan de kop is die volgorde ook terug te vinden bij het driejarig gemiddeld aantal behaalde getuigschriften: Verpleegkunde en vroedkunde (83 getuigschriften), Onderwijswetenschappen (72 getuigschriften), Communicatiewetenschappen (46 getuigschriften) en Organisatie management (55 getuigschriften).

4.3

De organisatie van trajectbegeleiding voor studenten

Elke instelling heeft haar geëigende trajectbegeleiding, opgebouwd vanuit de interne structuur van de hoger onderwijsinstelling. De afzonderlijke opleidingen hebben gespecialiseerde ondersteuning voor studiekeuze, zowel bij instroom als bij heroriëntering. Studieloopbaanbegeleiders (studietrajectbegeleiders) staan ten dienste van de studenten en ondersteunen hen bij het uitzetten van het meest gepaste parcours. In elke instelling hebben zij uitvoerig onderling overleg en afstemming van de aanpak.

Doorverwijzing tussen hogeschool en universiteit, in beide richtingen, is in het kader van trajectbegeleiding een veel voorkomend advies. In de uitwerking ervan realiseert dit zich hoofdzakelijk bij de wissel van academiejaar. Overstap tijdens het academiejaar blijft moeilijk. Een belangrijke reden daarvoor is het gebrek aan parallelle, compatibele academische kalenders.

Ook in het kader van de toelating tot de bachelor zonder diploma secundair onderwijs, worden de trajectbegeleiders betrokken. Zij nemen deel aan de beoordeling van het studieoriënteringsdossier, geven studiekeuzeadvies en ondersteunen bij de samenstelling van het programma. Wanneer een kandidaat zonder diploma secundair onderwijs niet wordt toegelaten, spelen zij een rol bij heroriëntering.

De werkgroep 'Vluchtelingen' die werd opgestart in 2016 om het beleid naar anderstalige nieuwkomers samen te ontwikkelen en op mekaar af te stemmen, kon in september 2017 starten met THEA. Ook daar wordt samengewerkt met de stad Antwerpen (ATLAS), vooral op het vlak van toelating en selectie. In het THEA-project kunnen vluchtelingen tijdens de laatste fase van hun taaltraining al opleidingsonderdelen volgen in de universiteit of een hogeschool. In het academiejaar 2019-2020 werden er voor het eerste semester 19 vluchtelingen geregistreerd voor dit traject.

Linguapolis heeft een digitale bevraging gedaan bij de THEA-studenten die het taaltraject bij Linguapolis volgen; de helft van de studenten heeft gereageerd en gaf een gedeeltelijk positieve evaluatie. Maar de taalbarrière blijft een groot probleem. THEA is nuttig voor een aantal studenten.

In de marge van deze trajectbegeleiding werden er door de partners van de associatie afspraken gemaakt voor een heldere en gelijkaardige behandeling van visumplichtige kandidaat-studenten die nog een taaltraject voor de boeg hebben.

4.4

De afstemming van de interne reglementen inzake het personeelsbeleid

Vermits er aan de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen nog geen bevoegdheden werden overgedragen die gevolgen hebben op het personeelsbeleid werd hierin nog geen initiatief ontwikkeld. Binnen de associatie functioneert al jaren een geïnstitutionaliseerd 'Overleg- en adviesplatform' waarin personeel van de associatiepartners en het bestuur van de associatie mekaar op de hoogte houden van plannen en ontwikkelingen.

4.5

Het meerjarenplan voor onderwijsvernieuwing en onderwijsverbetering

Naar aanleiding van de onderwijsdag 2016 werd opvolging gegeven rond interdisciplinariteit. Twee nieuwe projecten werden geïnitieerd. Opvolging via een taskforce loopt. Binnen de werkgroep Onderwijs (zie verder) werd een onderwijsdag rond feedback voorbereid.

De associatie ziet in de ontwikkeling van de vernieuwde lerarenopleidingen steeds afgelijnder het aspect grootstedelijkheid als een belangrijke uitdaging (cf. ambitienota en memorandum). Een middel daartoe is het verder uitbouwen van de samenwerking met het Antwerpse leerplichtonderwijs, bijvoorbeeld tot stand gebracht via de Onderwijsraad van de Stad Antwerpen en de initiatieven Algemeen van Onderwijsnetwerk Antwerpen (voorheen Algemeen Onderwijsbeleid) van de stad.

In maart 2019 was er een onderwijsdag van de associatie rond efficiënt en effectief feedback geven (zie verder onder 5.8 Onderwijs).

4.6

Het meerjarenplan voor het onderzoek en de maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening

Met de gerealiseerde integratie van de meeste academische opleidingen van de hogescholen treedt de samenwerking tussen universiteit en hogescholen op het vlak van onderzoek in een

nieuwe fase. Voor de kunsten werd een in de universiteit geïncorporeerde structuur van en voor het onderzoek gerealiseerd (ARIA, zie punt 1.5).

Het Industrieel Onderzoeksfonds (IOF) en de Interfaceactiviteiten worden ingezet als hefboomfonds naar externe onderzoeksfinanciering en valorisatie. Er zijn zeven IOF-consortia actief, er zijn 11 toegekende Proof of Concept-projecten en zes goedgekeurde projecten strategisch basisonderzoek. Clustervorming binnen de associatie met het oog op werving externe middelen, valorisatie en netwerking in Vlaanderen en daarbuiten wordt gestimuleerd.

Voor de periode 2019-2023 werd een nieuw strategisch plan IOF en interface activiteiten opgesteld met als titel: 'Verstreken, ondersteunen en stimuleren van valorisatie'. De AUHA en de betrokken interface diensten hebben duidelijk ambitie en zetten volop in op integratie, samenwerking en versterking van valorisatie en dit volgens een quadruple helix model. De AUHA creëert een pool van valoriseerbare kennis met het oog op innovatie en ontwikkeling en wil hiermee in samenwerking met het bedrijfsleven, het middenveld, de overheid en de samenleving een blijvende impact te weegbrengen (valoriseren). Het IOF-fonds, ressorterend onder de AUHA, dient als hefboom voor de valorisatiestrategie. De IOF-middelen worden gericht ingezet op de ondersteuning van projecten die naar hogere TRL's (Technology Readiness Levels) evolueren en we werken een kader uit voor de ondersteuning van de pre-incubatie initiatieven binnen de valorisatie domeinen (bv. piloot- en demonstratieplants). De UAntwerpen is inzake valorisatie en ontwikkeling de stuwende kracht binnen de associatie en biedt ondersteuning bij het volledige valorisatietraject om een win-winrelatie te creëren voor de bij elk valorisatieproces betrokken partijen. Dit doen we door bij de verschillende stappen van het valorisatieproces alle partners binnen de associatie en andere essentiële partnerorganisaties zoals de stad Antwerpen, de Antwerp Management School (AMS), het Universitair Ziekenhuis Antwerpen (UZA), het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG), het bedrijfsleven en andere institutionele en maatschappelijke actoren te betrekken.

Vertrekkende vanuit excellent onderzoek profileert de AUHA zich met een duidelijke focus op multidisciplinaire valorisatie domeinen met een groot innovatiepotentieel. Met deze domeinen en het toonaangevende onderzoek dat hen onderbouwt interageren de AUHA-partners met bedrijven, burgers en andere partners die bij kennisoverdracht vanuit deze domeinen gebaat zijn (quadruple helix). In deze multidisciplinaire valorisatie domeinen wordt expertise uit de verschillende wetenschapsgebieden van elk van de AUHA-partners samengebracht. Het uitgangspunt is dat economische en maatschappelijke valorisatie nauw verweven zijn en nopen tot inbreng vanuit diverse wetenschappelijke perspectieven. Multidisciplinaire samenwerking binnen deze domeinen zal gestimuleerd worden. Belangrijke economische en maatschappelijke uitdagingen en ontwikkelingen, ook bekend als grand challenges, staan centraal bij de bepaling van de focus op multidisciplinaire valorisatie domeinen. We volgen in deze context ook de Europese programma's en initiatieven op gericht op innovatieve doelstellingen, waaronder de "Important Projects of Common European Interest (IPCEI)". De AUHA zet versterkt in op het ondersteunen en stimuleren van valorisatie. Een essentiële stap in het mogelijk maken van valorisatie is vaak het verwerven van financiering. De AUHA mikt daarom op een sterkere werving van financiering van en met overheden en bedrijven. Daarbij hanteren de partners van de associatie reeds in de voorbereidingsfase een consequente markt- en samenwerkingslogica.

Via de dienst Valorisatie voorziet de AUHA in een vraaggedreven, faciliterende en proactieve ondersteuning en stimulering van valorisatiepotentieel in alle fasen van het valorisatieproces, van idee over aanmelding van vindingen tot oprichting van spin-offs. De dienst Valorisatie werkt daarbij met en voor alle wetenschapsgebieden en in nauwe interactie en samenwerking met interne en externe partners. Toegang tot de kennis van de universiteit en hogescholen zal nog actiever gestimuleerd worden.

Beleidsmatig werd de aanzet gegeven voor een vernieuwd onderzoeksoverleg tussen universiteit en hogeschool in de zoektocht naar geclusterde expertise en bredere impact. (Zie ook verder onder werkgroep onderzoek.)

4.7

Een meerjarenplan voor investeringen, infrastructuur, bibliotheek- en documentatievoorzieningen

Op het vlak van infrastructuurvoorzieningen blijft de werkgroep Infrastructuur, in een sfeer van overleg en advies, de plannen van de partners grondig bestuderen en aan elkaar toetsen. Het overleg hierover met het Antwerpse stadsbestuur werd verdergezet. Items hierin zijn o.m. benutting van bestaande infrastructuur (cf. plannen gebouw voor Productontwikkeling aan de Paardenmarkt), spreiding dan wel groepering, mobiliteitsaspecten (incl. parkeermogelijkheden) en herbestemming (studentenkamers van de universiteit op de stadscampus).

Op dit niveau komen ook de instellingsplannen m.b.t. relocatie en infrastructuurverbetering aan bod. De eerste aanzet (afbraak) voor de uitbouw van de Hogere Zeevaartschool Antwerpen is intussen van start gegaan. De relocatie van het departement Handelswetenschappen en bedrijfskunde van de Karel de Grote Hogeschool (verhuis van de Groenplaats naar de Meir) wordt verder voorbereid. Onder druk van 2.000 bijkomende graduaatsstudenten bij AP Hogeschool start op korte termijn aan Spoor Noord een nieuwbouwproject.

De leden van de werkgroep bibliotheken bekijken jaarlijks welke investeringen m.b.t. de bibliotheekvoorzieningen ze op mekaar kunnen afstemmen, om door schaalvergroting betere condities te verkrijgen bij de uitgevers en leveranciers.

4.8

Medezeggenschap

Conform art. 103 van afdeling 4 van het decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen (04-04-2003) functioneert een 'Medezeggenschapscomité'. Het Medezeggenschapscomité AUHA vergaderde niet in 2019. Noch de personeelsvertegenwoordiging, noch de associatie brachten punten aan voor overleg.

Binnen de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen vzw werd al eerder een 'Overlegplatform bestuur en studentenraad' geïnstalleerd. De Associatie StudentenRaad Antwerpen (ASRA) vormt de vertegenwoordiging van de studenten. De oprichting van de ASRA in het academiejaar 2017-2018 verliep eerder moeizaam maar vanaf 2018-2019 was er een positieve evolutie. ASRA zag voorlopig weliswaar af van de reglementair voorziene overlegmomenten, maar intussen waren er verschillende overleggesprekken tussen ASRA en voorzitter en beleidssecretaris van de associatie. Ook door tussenkomsten van de studenten in de algemene vergadering van de AUHA werd de studentenparticipatie nieuw leven ingeblazen. Een uitbreiding van hun deelname aan werk-, overleg-, stuur- en projectgroepen is voorzien sedert december 2019.

5

additionele activiteiten

Behalve de decretale opdrachten zijn de associatiewerkgroepen en projectgroepen ook actief op een hele reeks vlakken die de onderlinge samenwerking van de partners versterken.

5.1 Bibliotheken

Onder voorzitterschap van Trudi Noordermeer heeft de werkgroep Bibliotheken in 2019 opnieuw impact ontwikkeld. Vergaderingen worden gecombineerd met werkbezoeken aan de verschillende bibliotheken van de partner instellingen. Ook de teamdag voor het bibliotheekpersoneel van de AUHA is een weerkerend event. Twee keer per jaar gaat men op bezoek in een andere bibliotheek. De spreiding over twee dagen naar dezelfde bibliotheek voorkomt dat de normale werking van de bibliotheken in het gedrang zou komen.

Onder de weerkerende activiteiten zijn onder meer terug te vinden:

- Mobiele services voor de catalogus
- Expertise-uitwisseling inzake collectievorming en -onderhoud
- Gebruikersonderzoek met focusgesprekken
- Opvolging actieplan
- Actieplan 2021-2023
- Vervanging lenerskaarten associatie
- Academisch erfgoed
- Archiefwerking
- Aankoop elektronische informatie
- Studieplekken
- Informatievaardigheden
- Gevolgen integratie graduaatsopleidingen
- GDPR
- Auteursrechten
- Advies investeringsbegroting 2020: de leden van de werkgroep bibliotheken bekijken jaarlijks welke investeringen m.b.t. de bibliotheekvoorzieningen ze op mekaar kunnen afstemmen om door schaalvergroting betere condities te verkrijgen bij de uitgevers en leveranciers.

5.2 Studeren doe je in Antwerpen

Samenwerking met vzw Antwerpen Studentenstad

De werkgroep was betrokken bij de promotionele activiteiten van de vzw Antwerpen Studentenstad (GATE15) en via die weg ook met de promotionele activiteiten van de dienst stadsmarketing van Antwerpen. De associatie participeert jaarlijks voor 85.000 euro in de algemene werking van Antwerpen Studentenstad en nog eens 24.000 euro specifiek voor StuDay (zie ook hoger onder 1.6 Antwerpen Studentenstad). Een campagne met o.m. een filmpje in de bioscopen ondersteunt die werking.

Promotie- en informatiecampagne gericht op kandidaat-studenten

Voor de SID-ins en de Infodag 2018 werd samen met Antwerpen Studentenstad een campagne opgestart waarbij de attractiviteit van Antwerpen als 'complete stad' werd uitgespeeld. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van materiaal dat ontwikkeld werd door Antwerpen Studentenstad: de studenten-gids en de studentenwandelingen (zie ook hoger onder 1.6 Antwerpen Studentenstad.)

Opening academisch jaar

De opening van het academisch jaar, gesuperviseerd door de werkgroep Studeren doe je in Antwerpen, had opnieuw plaats in de Stadsschouwburg. Ruim 1.500 aanwezigen kwamen opdagen voor de zitting en de aansluitende ontvangst op het Theaterplein. Het blazersensemble van het Koninklijk Conservatorium van Antwerpen (AP Hogeschool) bracht een opmerkelijke muzikale ondersteuning en, voor de vijfde keer op rij, een speciaal gecomponeerde bewerking van het Lied van de

Vlaamse Gemeenschap. De Antwerpse studentenharmonie bracht een feestelijke sfeer op het theaterplein. Ook een parade van studenten uit de opleiding *Costume Design* van de Koninklijke Academie rond Belgische traditionele optochten, verstrekten het gebeuren.

5.3 Financiën

De werkgroep Financiën van AUHA heeft in 2018 volgende punten behandeld:

- Voorbereiding en advies begroting 2020
- Jaarrekening 2018
- Integratie van de financiële opvolging van de STUVANT-activiteiten (samenwerking studenten-voorzieningen) binnen de boekhouding van de associatie.
- Financiële afspraken m.b.t. associatie-gerelateerde dossiers zoals Wetenschapscommunicatie, sport en valorisatie.
- Uitwisseling van informatie en mededeling stand van zaken m.b.t. dossiers Rekendecreet en ESR (Europees stelsel van nationale en regionale rekeningen), behandeld op VLIR en VLHORA
- Beleidsondersteuning ten behoeve van het Uitvoerend College

5.4 ICT

Binnen de Antwerpse associatie wordt door deze werkgroep het ICT-beleid deels gezamenlijk gepland en uitgevoerd. Daarenboven is het een plek voor uitwisseling van ideeën tussen de verschillende partners. Ook expertisedeling m.b.t. studentenadministratie en geïntegreerde systemen gebeurde hier.

5.5 Infrastructuur

In de werkgroep infrastructuur werden de investeringsplannen van de verschillende associatiepartners overlopen. Daarin zitten nogal wat projecten m.b.t. relocatie en hergroepering van opleidingen. Voor Karel de Grote Hogeschool gaat dat over de verhuis van de opleidingen op de Groenplaats naar de Meir. Voor de UAntwerpen gaat het vooral om de herbestemming van de gebouwen Paardenmarkt op de stadscampus. De voorbereiding van de omvorming naar een campus voor de opleiding Productontwikkeling werd toegelicht. De ontwikkelingen m.b.t. de uitbouw van de Hogere Zeevaartschool Antwerpen worden opgevolgd. De integratie van de graduaat opleidingen van de CVO's is voor AP Hogeschool een omvangrijke klus. Een bijkomend gebouw bij de al bestaande infrastructuur van campus Spoor Noord wordt voorbereid.

Alle plannen worden uitvoerig besproken en mogelijkheden tot synergie worden uitgezocht. Ook expertisedeling is een belangrijk element.

Zoals elk jaar rapporteert de werkgroep hierover aan het UC in functie van een positief advies van de associatie voor de investerings- en infrastructuurplannen van de instellingen.

5.6 Internationalisering

Deze overleggroep bewaakt een sterke binding en afstemming tussen de diensten internationalisering van de partnerinstellingen.

- De promotiemogelijkheden voor de werving van buitenlandse studenten werden besproken en afgestemd. Samenwerking met Antwerpen Studentenstad werd besproken.
- Samenwerking met de stad Antwerpen m.b.t. ontwikkelingssamenwerking (Zuidwerking) werd verder gerealiseerd. Dit gebeurt via bewustmakingsinitiatieven (filmreeks over derde wereld in de verschillende instellingen), voorbereiding op uitwisseling naar derdewereldlanden (workshops op voorbereidingsdag) en beperkte ondersteuning van enkele initiatieven met onderwijs in Marokko.
- Heel wat tijd en energie werden gespendeerd aan de voorbereiding van het *Seminar Comprehensive Internationalisation* op 10 oktober 2019. Net als de maatschappij evolueert ook het hoger onderwijs naar een geglobaliseerde structuur. Dit resulteert in boeiende uitdagingen. Uiteraard was er al jarenlang de erkenning van het belang van mobiliteit voor studenten en staf en ook de nood aan ontwikkeling van internationaler curricula. Maar is het hoger onderwijs ook klaar om antwoorden, in de breedte en de diepte, te formuleren voor de vragen en noden van hun geglobaliseerde populatie? Want daar draait het om bij *comprehensive internationalisation*,

een concept dat zich op dit ogenblik presenteert en aandacht vraagt. Meer dan zestig personen kwamen op dit internationale seminar af.

- Als relatiegeschenk naar buitenlandse bezoekers werd voor de vijfde keer een geïllustreerd notitieboek gemaakt in samenwerking met oud-student Charlotte Severeijns.

5.7

Maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening

In het kader van de Wetenschappelijke en Maatschappelijke Dienstverlening wordt voornamelijk gewerkt via concrete projecten die gestuurd worden vanuit de Universiteit maar gedragen worden door de individuele instellingen. De overkoepelende werkgroep kwam niet apart bijeen gezien de overlap met de actieve projectgroepen.

TUTORAAT

De medewerkers van TUTORAAT organiseerden een impactmeting van dit project. Bij de tutees ziet 95% zéén of meerdere positieve effecten. De belangrijkste daarvan zijn de oprissing van de leerstof (27%) en het verhoogde inzicht in het vak (21%). Bij 89% van de tutees blijkt dat ze verder willen studeren na het secundair onderwijs. Aan de overzijde stelt 96% van de tutoren een positieve evolutie bij zijn/haar tutees. Enkele vaststellingen van de tutoren:

- “De leerlingen dachten na verloop van tijd beter na over hun antwoorden in plaats van gewoon te gokken. Ze zeiden iets, ze dachten even na en verbeterden hun eigen antwoord dan. Ik heb hen ook enkele strategieën aangeleerd die ze in de toekomst kunnen toepassen.”
- “Leerlingen krijgen de tijd en ruimte om vragen te stellen en er is de tijd om langer bij iets stil te staan dan in een gewone les. Je merkt dat dit hen goed doet.”
- “Open en durven meer Engels te spreken, zinnen te maken, ook al zouden deze fout zijn, het mondiger worden heb ik positief vooruit zien gaan.”

Van de tutees haalt 65% een A-attest, 14% een B-attest en 12% een C-attest. Voor 9^u is er geen attest of uitsluitel van beslissing.

Er worden verschillende successen voor Tutoraat Opgesomd. Het hoge oog aantal leerlingen-groepjes toont aan dat er nood is aan deze ondersteuning en dat men er ook echt in gelooft. Er is ook een optimale matching: veel kandidaat-tutoren werden ook effectief ingezet, in tweede semester bijna 90%. Zowel tutoren als tutees evalueren Tutoraat (algemene werking en impact) positief. Ook de diversiteit bij tutoren en tutees scoort hoog. Werkpunten zijn de betrokkenheid van de vakleerkrachten, de vaststelling dat nogal wat scholen groepjes maken met minder dan drie leerlingen. Ook het kunnen terugvallen op Yammer wordt gehinderd door te weinig gebruik ervan.

Van de tutees is 47% niet in België geboren. Slechts 7% heeft Nederlands als thuistaal, bij 21% is de thuistaal Nederlands en een andere taal en bij de grote groep (72%) is de thuistaal een andere taal dan Nederlands.

A'REA 2020

Hier wordt gewerkt met begeleiding naar jongere leerlingen uit het secundair onderwijs. Op dit ogenblik zijn er drie scholen betrokken. De tutoren kregen een aparte workshop 'spend leren' als voorbereiding. Ze werden begeleid door een vormingscoach van KRAS jeugdwerk.

5.8

Onderwijs

Vanuit deze werkgroep wordt het onderwijskundige luik voor de gezamenlijke werking van de associatie ontwikkeld, ondersteund en geëvalueerd.

Onderwijsdag van de associatie

In het hoger onderwijs worden steeds meer methodieken beschikbaar om feedback te geven aan studenten. Die worden gebruikt bij scripties, papers, stages of gewoon tijdens een les.

Zijn er algemene regels? Wat gebruik je wanneer? Waar is de leerwinst merkbaar en waar is die het grootst? Willen we de feedback sneller? Of beter? Of directer? Willen we meer of minder feedback geven? Hoe kun je daarbij instrumenten inzetten? Zijn er werkwijzen waar er door feedback tijdswinst wordt gerealiseerd, voor de student, voor de docent?

In het voorjaar van 2019 was er een associatie brede onderwijsdag rond efficiënt en effectief feedback geven. Het werd een verkenningstocht boordevol tips en voorbeelden uit de onderwijspraktijk. Gericht op efficiënt en effectief terugkoppelen om vooruitgang te boeken. Er waren acht thema's, 17 workshops en 21 sprekers van instaptoetsen tot feedback door peers.

Agendapunten van de werkgroep

In 2019 kwamen aan bod:

- Voorbereiding onderwijsdag over feedback
- Evaluatie en opvolging onderwijsdiscussiedag 'Disciplinariteit werkt!'
- Taskforce Ambitieverklaring stad Antwerpen en Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen
- Integratie graduaatsopleidingen
- Omvorming en integratie lerarenopleidingen (vroegere specifieke lerarenopleiding)
- Interdisciplinariteit

Erkenning van eerder verworven competenties

Deze werking draait vlot. In functie van de integrerende graduaatsopleidingen (HBO5) werd het reglement verder aangepast. De algemene structuur bleef behouden maar voor de graduaatsopleidingen werd de doorlooptijd verkort. Het reglement werd intussen goedgekeurd door de raad van bestuur en zal vanaf academiejaar 2019-2020 van kracht zijn.

Afwijkende toelating tot de bachelors

Het aantal deelnemers is de voorbije drie jaar min of meer constant gebleven (ca. 30 per jaar). De opkomst voor de informatiesessies is goed (ongeveer de helft van wie deelneemt, heeft de informatiesessie gevolgd).

Toelatingsproef graduaaten

Op Vlaams niveau werden verdere stappen gezet om in functie van de integrerende graduaatsopleidingen (HBO5) de uitbouw van een geëigende toelatingsprocedure uit te werken. Op basis van de bijzonder sterke ervaringen hieromtrent bij AP Hogeschool Antwerpen werd een tijdelijk samenwerkingsverband opgezet met de associatie KU Leuven om een gemeenschappelijke, digitale toelatingsproef uit te werken. AP Hogeschool Antwerpen stelde voor het proefproject haar ICT-infrastructuur ter beschikking. Een Vlaams brede uitrol ligt klaar voor 2020. Bij het kabinet Onderwijs werden daarvoor projectmiddelen ontvangen voor 2019.

5.9 Studentenvoorzieningen

De verschillende organisaties belast met de studentenvoorzieningen in de instellingen van de associatie hebben als STUVANT op regelmatige wijze overleg over een hele reeks gezamenlijke en niet-gezamenlijke activiteiten. Ook het Instituut voor Tropische Geneeskunde sluit zich daarbij aan. Studenten van de KU Leuven met vestigingsplaats Antwerpen hebben via een overeenkomst toegang tot een aantal STUVANT-activiteiten.

De werking van deze groep is heel duidelijk afleesbaar in initiatieven als kotweb, cultweb, psynet, sportsticker enz. Op StuDay komen zij als een groep naar buiten.

In samenwerking met verschillende diensten van de stad Antwerpen wordt het kotbeleid verder opgevolgd. Kwaliteit en veiligheid zijn daarvan het belangrijkste objectief. Alle gekende panden voor studentenhuysvesting zijn intussen minstens eenmaal bezocht en beoordeeld. De achterliggende software van de webapplicatie studentkotweb.be werd verbeterd.

Vanaf 2020 zal een deeltijds personeelslid extra ondersteuning geven voor gebruikers en verhuurders op het kotwebplatform.

Wat sport betreft wordt er uitvoerig en afzonderlijk gerapporteerd aan Sport Vlaanderen. Vermeldenswaard is zeker de blijvend groeiende interesse voor het sportaanbod. In 2019 werden meer dan 7.000 sportstickers verkocht. Een op de zeven studenten is sportief actief binnen het recreatieve en competitieve aanbod van de associatie. Een groot deel van de studenten, in Antwerpen zijn er slechts ongeveer 7.000 kot studenten, blijft uiteraard sporten in de eigen woonomgeving. Wat het eigen aanbod betreft is er vooral een groei afleesbaar bij de groepssporten en de meer evenementmatige sportbeoefening.

De werking van PSYNET werd in 2019 grondig onder de loep genomen. De huidige werkwijze bestaat intussen meer dan vijftien jaar en vraagt een update. In de laatste maanden van 2019 werden de eerste stappen gezet naar een grondig aangepaste werking. e voorbereiding daarvan zal ook nog een groot deel van 2020 in beslag nemen.

Met ingang van het academiejaar 2019-2020 werd het systeem van cultuurcheques stopgezet. Een doorlichting had aangebracht dat de impact ervan onvoldoende was. Een aanzet van visie op cultuurbeleid werd in de STUVANT-vergadering besproken. Samen met de stad Antwerpen wordt onderzocht hoe er een globaal, helder en eenduidig systeem van cultuurkortingen kan gerealiseerd worden. In samenwerking met GATE15 wordt ook verder nagedacht over complementariteit en effectiviteit van de cultuurwerking.

5.10

TAKEOFFANTWERP

Hoger onderwijs staat onder druk om studenten voor te bereiden op een complexe, mondiale en snel evoluerende samenleving. Met onderwijsdecreet XXIX (maart 2019) werden ondernemende competenties mee ingeschreven in de bepalingen voor het behalen van een bachelor- of masterdiploma. Met TAKEOFFANTWERP speelt de associatie al langer in op ondernemingszin en ondernemerschap. Studenten tonen ook vaker interesse voor het ondernemerschap en de Antwerpse instellingen voor hoger onderwijs speelden daarop in met eigen, afzonderlijke programma's.

Door de voorbereidende stappen in de stuurgroep TAKEOFFANTWERP kon 2019 uitgroeien tot een geslaagd ondernemend jaar. TAKEOFFANTWERP heeft een stevig kader, duidelijke doelen, een specifiek budget en een professioneel team. De vijf starterssessies in februari-maart 2019 brachten opnieuw ruim 200 studenten bijeen met vragen en oplossingen rond van start gaan als ondernemer.

TAKEOFFANTWERP_Alliance 2

De kickoff voor 2019-2020 werd gegeven op 8 oktober op de campus Zuid van Karel de Grote Hogeschool. Opnieuw waren er 700 aanwezigen in een boeiende afwisseling van markt, workshops en korte presentaties. Net zoals de drie vorige jaren werd het geheel live uitgezonden via radio (MNM). Live streamings op facebook werden druk gevolgd.

De ondernemingszin bij Antwerpse studenten is groot en groeiend. Wekelijks komen er verschillende nieuwe studentondernemers hun mogelijkheden aftasten bij de eerstelijnsondersteuners in de hoger onderwijsinstellingen. Ook het ondernemersloket voor studenten, georganiseerd door de stad Antwerpen, stelt bij hun dinsdagontvangsten in TAKEOFFANTWERP de groeiende interesse vast. Het grote aantal bezoekers op brede evenementen is opvallend. Ook SINC, de studentenvereniging rond ondernemen en innovatie, blijft uitbreiden qua ledenaantal, activiteiten en opkomst voor die activiteiten. Op basis daarvan kunnen we vaststellen dat bij ruim 1.200 studenten de ondernemingszin en het ondernemerschap een belangrijke drijfveer in hun studie is geworden. Een belangrijk aspect van de werking van TAKEOFFANTWERP is het beïnvloeden van de mindset bij het beleid in de hoger onderwijsinstellingen. Met genoegen stellen we vast dat de verschillende campussen van de Karel de Grote Hogeschool nu elk een aanspreekpunt hebben rond ondernemingszin en ondernemerschap. Binnen AP Hogeschool Antwerpen is ondernemerschap uitgegroeid tot een essentieel item in hun internationaliseringsactiviteiten. Elk jaar slagen zij erin om nieuwe Europese projecten daarrond goedgekeurd te krijgen.

De stuurgroep TAKEOFFANTWERP werkt intussen ook verder aan die institutionele verankering van ondernemerschap en ondernemingszin in de associatie en haar onderwijsinstellingen. Het is een plek van kruisbestuiving waar ideeën rijpen en opportuniteiten worden gedeeld.

5.11 StudyChat

In de eerste helft van 2019 werd het nieuwe initiatief StudyChat ontwikkeld. Vanaf september ging de associatie er mee naar de secundaire scholen. De baseline ervan is 'Verder studeren: jij de vragen, wij de antwoorden'.

StudyChat is flexibel, modulair en interactief. Het is uitgewerkt op maat van de school en past zich daarop aan. StudyChat wil directies, leraren, studiekeuzebegeleiders, leerlingen en ouders ondersteunen in het studiekeuzeprocess. StudyChat kan dit leveren, op welk moment ook, met informatie op maat. StudyChat geeft een 'leave behind' dat als een werkboekje/logboekje het hele verdere studiekeuzeprocess dienst kan doen.

StudyChat is een associatie activiteit maar de vier instellingen van de associatie zijn de verzender. Het initiatief eindigt waar de ondersteuning en rekrutering van de associatie instellingen begint. Dat aanbod blijft bestaan onder de naam van de instelling.

Veel aandacht werd besteed aan de 'tone of voice'. De verschillende modules zijn helder en direct, met respect en met een kleine kwinkslag. StudyChat richt zich in de eerste plaats tot leerlingen en doet dit met de vinger aan de pols, met oog voor hun leefwereld, bewust van hun vragen en met respect voor twijfel en falen. Anderzijds richt StudyChat zich ook tot directies, leraren en ouders. Ook van hun vragen zijn we ons bewust en de sessies verlopen oplossingsgericht en open voor samenwerking.

Elementen voor de kwalitatieve toetsing werden omschreven als volgt: het vertrekpunt zijn de vragen van de betrokkenen, helderheid primeert, volledigheid is een modulair aspect en het complete beeld van hoger onderwijs is beschikbaar (prBa, acBa en Gra). Voor het eerste jaar werd er gemikt op een bereik van 15 tot 25 scholen. De impact van de sessies is bereikt als de deelnemers zich beter voorbereid voelen voor hun studiekeuze, zij zich veiliger voelen in hun studiekeuzetraject, er een verstrekte betrokkenheid is met hoger onderwijs en de informatie ook toepasbaar is.

Wat moet ik zeker weten? is module 1. Welke mogelijkheden bestaan er binnen het hoger onderwijs? Wat zijn studiepunten, Hoelang moet een student wekelijks voor school werken? Hoeveel kost verder studeren? Is er nog studiebegeleiding? Hier gaan we met de leerlingen - en eventueel hun ouders en leraren - op zoek naar antwoorden. We leren hen zelf op zoek te gaan. Ze worden vertrouwd met de structuur en de mogelijkheden binnen het hoger onderwijs. Ook de veranderingen voor de leerling/student komen aan bod, de opbouw van een academiejaar, leerkrediet en studiekosten.

Hoe kies ik goed? is module 2. Hoe weet ik welke studie bij me past? Kies ik met mijn hoofd of met mijn hart? Wat als ik blijf twijfelen? Ik heb gekozen maar ben ik er wel klaar voor? Dit deel wordt gebracht als een workshop waarin het studiekeuzeproces op een speels manier onder de loep wordt genomen. De leerlinge geraken wegwijs in hun keuzeproces. Uiteraard zijn dit maar de eerste stappen maar met de aangeleerde keuzebekwaamheid, kunnen ze bewuster aan de slag.

Hogeschool of universiteit? Is de derde module. Kies ik een professionele of academische bachelor? Kan je met een professionele bachelor een master halen? Waarin verschillen de job mogelijkheden? Bij vele leerlingen ligt het interessegebied misschien al vast, maar waar in het hoger onderwijs wil je dat gaan waarmaken? Aan de hand van twee concrete voorbeelden en een hele reeks getuigenissen krijgen de leerlingen tips om opleidingen te vergelijken en informatie gericht op te zoeken.

In 2019 gingen we met StudyChat aan de slag in 37 verschillende scholen? Er werden 41 momenten geboekt en in totaal werden 67 presentaties gegeven.

Op basis van deze eerste erg positieve ervaringen, wordt StudyChat verder uitgebouwd. Op basis van de uitgebreide evaluaties komen er ook een aantal aanpassingen.

5.12

Overleg met de andere associaties

Er bestaat een overleg tussen de voorzitters van de associaties in het zogenaamde 'College van associatievoorzitters'. Er is ook een beperkt en informeel overleg tussen de directeurs van de associaties.

6

wie is wie

6.1 Algemene vergadering

Leden rechtspersonen

Universiteit Antwerpen

Openbare instelling met rechtspersoonlijkheid krachtens het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 4 april 2003, met zetel te 2000 Antwerpen, Prinsstraat 13, vertegenwoordigd door Herman Van Goethem, rector.

Hogere Zeevaartschool Antwerpen

Openbare instelling met rechtspersoonlijkheid krachtens het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 9 juni 2003, met zetel te 2030 Antwerpen, Noordkasteel Oost 6, vertegenwoordigd door Peter Raes, voorzitter

Karel de Grote Hogeschool, Katholieke Hogeschool Antwerpen

Vereniging zonder winstoogmerk, met zetel te 2018 Antwerpen, Brusselstraat 45, vertegenwoordigd door Willem Coumans, voorzitter tot 4 november 2019
Vertegenwoordigd door Loïc De Cannière, voorzitter vanaf 4 november 2019.

Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen

Openbare instelling met rechtspersoonlijkheid krachtens het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 13 juli 2012, met zetel te 2000 Antwerpen, Lange Nieuwstraat 101, vertegenwoordigd door Inga Verhaert, voorzitter tot 4 november 2019
Vertegenwoordigd door Marleen Vanderpoorten vanaf 4 november 2019.

Gecoöpteerde leden

Robert Voorhamme, voorzitter

Universiteit Antwerpen

Geleding instellingsbestuur:

De heer Ronny Blust, vicerector onderzoek
Mevrouw Ann De Schepper, vicerector onderwijs
De heer Bart Heijnen, algemeen beheerder
De heer Filip Lardon, vicerector dienstverlening
De heer Herwig Leirs, voorzitter

Geleding personeel:

Mevrouw Kim Toté, faculteitsdirecteur, namens ATP tot 12 december 2019
Mevrouw Annick Debroye, domeincoördinator Onderwijsadministratie, namens ATP vanaf 12 december 2019
Mevrouw Chris Van Ginneken hoogleraar, namens ZAP
De heer Timon Vandamme, doctorandus, namens AAP

Geleding studenten:

De heer Anthony Longo
De heer Hendrik Borginon tot 12 december 2019
Mevrouw Elina Khamadieva tot 12 december 2019
De heer Jochem Vanagt vanaf 12 december 2019
Mevrouw Margot van Gogh vanaf 12 december 2019

Hogere Zeevaartschool Antwerpen

Geleding instellingsbestuur:

De heer Rowan Van Schaeren, algemeen directeur

Geleding personeel:

Mevrouw Ludwina Van Son, docent

Geleding studenten:

De heer David Lefevere tot 12 december 2019
De heer Ward Mannaerts vanaf 12 december 2019

Karel de Grote Hogeschool, Katholieke Hogeschool Antwerpen vzw
Geleding instellingsbestuur:
Mevrouw Caroline Bastiaens, bestuurder
Mevrouw Veerle Hendrickx, algemeen directeur

Geleding personeel:
De heer Werner Van dermeersch, docent

Geleding studenten:
Mevrouw Liesbeth Hofmans tot 12 december 2019
Mevrouw Lieselotte Puylaert vanaf 12 december 2019

Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen
Geleding instellingsbestuur:
Mevrouw Pascale De Grootte, algemeen directeur
Mevrouw Liliane Stevens, bestuurder

Geleding personeel:
Mevrouw Myriam Verbeke, lector

Geleding studenten:
De heer Dries Meerts

Wonen de vergadering bij:
Regeringscommissaris: Jan De Groof tot 1 oktober 2019
Secretaris AV: Georges Goffin
Notulant: Veerle Van Houwenhove

6.2 Raad van Bestuur

Robert Voorhamme, voorzitter

Universiteit Antwerpen
De heer Ronny Blust
Mevrouw Ann De Schepper
De heer Bart Heijnen
De heer Herwig Leirs
De heer Filip Lardon
De heer Herman Van Goethem

Hogere Zeevaartschool
De heer Peter Raes
De heer Rowan Van Schaeren

Karel de Grote Hogeschool, Katholieke Hogeschool Antwerpen vzw
Mevrouw Caroline Bastiaens
De heer Willem Coumans tot 4 november 2019
De heer Loïc De Cannière vanaf 4 november 2019
Mevrouw Veerle Hendrickx

Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen
Mevrouw Pascale De Grootte
Mevrouw Liliane Stevens
Mevrouw Inga Verhaert tot 4 november 2019
Mevrouw Marleen Vanderpoorten vanaf 4 november 2019

Wonen de vergadering bij:
Regeringscommissaris: Jan De Groof tot 1 oktober 2019
Secretaris RVB: Georges Goffin
Notulant: Veerle Van Houwenhove

6.3 Uitvoerend College

Voorzitter: Robert Voorhamme

Universiteit Antwerpen

De heer Bart Heijnen
De heer Herman Van Goethem

Hogere Zeevaartschool

De heer Rowan Van Schaeren (ondervoorzitter)

Karel de Grote Hogeschool, Katholieke Hogeschool Antwerpen vzw

Mevrouw Veerle Hendrickx
Mevrouw Ria Van Nyen

Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen

Mevrouw Pascale De Groote
De heer Erwin Samson

Wonen de vergadering bij:

Regeringscommissaris: Jan De Groof tot 1 oktober 2019.

Beleidssecretaris AUHA: Georges Goffin

Notulant: Veerle Van Houwenhove

6.4

Secretariaat

Beleidssecretaris

Georges Goffin

Secretariaat associatiebestuur

Veerle Van Houwenhove

Medewerker secretariaat

Ilse Van Huffel

Medewerker StudyChat

Sabine Dillen

Dossierbeheerder TAKEOFFANTWERP_ALLIANCE

Ellen Van Gool

6.5

Voorzitters Werkgroepen

Onderwijs

Ann De Schepper

Onderzoek

Ronny Blust

IOF-raad

Silvia Lenaerts

Infrastructuur

Bart Heijnen

Bibliotheken

Trudi Noordermeer

Financiën

Martin Decancq

ICT

Bart Heijnen

Internationalisering

Véronique Blockhuys

Stuvant

Erwin Samson

Adviesraad voor de sport

Francis Van Loon

Stuurgroep TAKEOFFANTWERP

Silvia Lenaerts

© Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen vzw, 2020
Redactie: Georges Goffin en Veerle Van Houwenhove

Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen vzw
Met maatschappelijke zetel te 2020 Antwerpen, Middelheimlaan 1
BE 0862.130.060 | RPR Antwerpen, afdeling Antwerpen
T +32 3 265 30 56 | E info@auha.be
www.auha.be